

Ótrúliga vakurt ...

Modspil kallast danskt tónlistartíðarrit. Í januar 1988 kemur ein serútgáva og evnið er »Tónleikur í Føroyum í eini broytingartíð«.

Millum annað ummælir danski kórleiðarin John Højbye føroysku kórplátuna »Blátt«, sum kom út í ár.

John Højbye er millum fremstu kórleiðarar í Norðurlondum. Hann er kendur fyri millum annað arbeiði sítt við danska Tritonus kórinum, sum hefur sungið í Føroyum.

John Højbye hefur lagt til rættis hópin av tónleiki, eina mest rytmaskum, fyri

kór. Hann hefur verið í Føroyum fleiri ferðir. Hann gjordi vígslukantatuna til Fuglafjarðar kirkju og stjórnaði sjálvur frumframförluni.

Vit hava fingið loyvi at prenta ummælið hjá John Højbye. Fær onkur hug at keypa plátuna og plakatina, kosta tær ávikavist 120 og 40 kr. og fáast í plátuhandlum, bókabúðum og Kunningarstovuni.

Upptøkurnar til plátuna vórðu gjordar á konsertum hjá kórnum í Keypmannahavn og Roskilde í apríl 1986, tá Føroyar vóru í fokusi.

Anmeldelse

Blátt – færøsk kormusik på højt niveau

Blátt. Tórshavnar Kamarkór og Havnarkór – LP med 15 koncertoptagelser fra 1986, udg. april 87. Plademærke: TUTL, nr. FKT 1.

Efter at have lyttet til denne nyindspillede kor-plade fra Færøerne, bliver jeg nok en gang slået af forbauselse over dybden og styrken af de kunstneriske manifestationer, der udgår fra det lille samfund på klippeøerne i Atlanten. De 45.000 mennesker rummer en talentmasse inden for malerkunst, litteratur og musik, som er bemærkelsesværdig.

På kor-området kan en del af forklaringen muligvis hentes der, at færingerne altid har været et sangbegeistret folk. Ligesom på Island er instrumenter og instrumental musik kommet sent til Færøerne, og musikken til det højtid, til dans, i kirken, i missionshuset måtte igennem mange år nødvendigvis være af vokal art. Dette har naturligvis skabt en stærk og dyb sangtradition, som eksempelvis er en af forudsætningerne for, at man i Fuglefjord – under den initiativrige Frits Johannesens ledelse – har kunnet skabe et pigekor, der tåler sammenligning med de allerbedste danske pigekor.

Den foreliggende LP med færøsk kormusik er indsunget af Havnarkór og Tórshavnar Kamarkór, under ledelse af Ólavur Hátún og Ólavur Jókaldal. Den er et konkret resultat af disse to kors rejse til Danmark i forbindelse med det færøske kulturfremstød: Focus på Færøerne, der fandt sted i København april 86 – der er tale om live-optagelser af koncerter i Helligåndskirken i Kbh., Roskilde Domkirke og Tivolis koncertsal.

Repertoiret består af ny og ældre færøsk kormusik. Men der er også blevet plads til de to gamle danskere: Weyse og Rung. Og naturligvis er Karl S. Clausen repræsenteret. Karl Clausen var levende interesseret i færøsk sangtradition, og han opholdt sig i mange perioder på øerne for at indsamle materiale og for at arrangere færøske folke-melodier og salmer for kor. Karl Clausen var en stor korpædagog og en fin arrangør og det er helt naturligt, at han repræsenteres på en plade, der skal vise spændvidden i færøsk korttradition.

Den helt unge generation af komponister er repræsenteret ved Sunleif Rasmussen, Pauli i Sandagerði og Bjarni Restorff.

Sunleif Rasmussen er korsanger, jazzmusiker og musikunderviser. Han har gjort sig fordelagtigt bemærket med nogle kompositioner for pigekor og (jazz-)klaver skrevet til Fuglefjord Pigekor og blandt andet opført på dette kors Danmarks turné i april 87. På pladen repræsenteres han med kortsykket »Blátt« (blåt) – en smuk, næsten naturalistisk tonegengivelse af færøsk himmel og hav, blåsorte klipper og grønt græs. Monumentale, mængstemmelige klangøjler står som stejle forbjerge og spejler sig i solskinsklart, unisont havblik.

Pauli i Sandagerði, der for nogle år siden vakte opmærksomhed med oratoriet »Jesus og Makedonin« har også valgt et naturbeskrivende digt til sit bidrag. At naturen er en vældig – ja uomgængelig inspirationskilde for færøske komponister er ikke underligt for den, der har besøgt øerne. Rytmen er i havets dønninger og vejrligets bratte skift, smukke melodilinjier tegnes af havfugles flugt, former og strukturer fødes af bjergmassivets konturer. Pauli i Sandagerðs bidrag er holdt i et moderat, moderne tonesprog. Melodilinjien er enkel, men personligt formet og akkordmaterialet giver visse mindelser om Vagn Holmboe, der jo også har komponeret til færøske tekster og som også kunne finde på at lade slutakkorden være en tom kvint.

Bjarni Restorffs »Ordene« – har tekst af Rói Patursson, der for nyligt modtog Nordisk Råds store litteraturpris. Denne korsats er nok den mest differentierede af de tre »moderne« korsatser. Den stiller store krav til korets udtryksformåen både m.h.t. det klanglige, det dynamiske og det rytmske. Men koret honorerer i fuldt mål, de krav der stilles, og man kan ikke forestille sig, at ung færøsk kormusik kunne præsenteres på en bedre og mere dækkende måde end det gøres her.

I de tre Karl Clausen satser fornemmer man, at stemme grupperne finder sig godt ved at udføre melodier, som er formet af en dygtig arrangør. Især julesalmen »Tey boð nú ljóða ...« er et overmåde fortrinligt korarrangement med et indbygget intensitetscrescendo: efter indlednings solstrofer føres satsen via vekselkorte teknik med fin udnyttelse af kontrasten mellem dame- og herrestemmer til slutningens mættede halleluja-klange. Balancen mellem stemmerne er perfekt og klangen blander fint. Især damestemmerne har dette inderlige vibrato, som tilfører korklangen en helt speciel færøsk og meget smuk farve. Og denne farve kommer helt til sin ret i Weyse uforøgkelige morgen- og aftensange for lige stemmer. Aldrig har jeg hørt »Lysets engel ...« og »Den skønne jordens sol« sunget med en sådan grad af klanglig indlevelse.

De »klassiske« færøske sangkomponister Hans Jacob Højgaard og Jógván Waagstein er naturligvis også repræsenteret. De synges meget smukt og meget færøsk – hvilket også vil sige i relativt langsomt tempo. For færøske korsangere har det ikke godt med »hurtige« sange. For at få den rette klang frem må man dvæle lidt på højtonerne og man må give sig tid til at smage på diftongerne. Og netop dette skal da også være min eneste kritik af denne fortrinlige korplade, at den på grund af for få temposkift (fra den ene sang til den næste) og på grund af, at de fleste sange udføres i meget langsomt tempo, nemt bliver en smule monotont.

Men – som allerede fremhævet flere gange – der synges utroligt smukt, klangfuldt og afbalanceret på denne plade, der giver et godt billede af en korttradition og et musikalsk niveau, der vækker til eftertanke.

John Højbye

Fyrsta konsertferðin eftir lokna útbúgving

Um mánaðarskið 11. november - desember fer føroyski klaverspælarin Petur Birgir Petersen at hava tryggja konsertir.

Tann fyrsta verður í skúlanum á Giljanesi sunnudagin 29. november kl. 16.00, onnur í skúlanum í Vestmanna mikudagin 2. desember kl. 20.00, og tann triðja konsertin verður í Norðurlandahúsinum sunnudagin 6. desember kl. 16.00.

Á konsertferðini spælir Petur Birgir kend og væl umtøkt verk hjá Schumann, Beethoven og Chopin, til dømis Patetique-sonatan hjá Beethoven og polonaisur hjá Chopin.

Petur Birgir hefur fyrr, meðan hann var í útbúgving í Danmark, havt fleiri konsertir í Føroyum, men hetta er fyrsta konsertferðin síðani lokna útbúgving.

Hann fór undir tónleikaútbúgving á Kgl. Musikkonservatoriuminum í Keypmannahavn í 1978, og hefur haðani tikið musikkpedagogpróg og diplompróg. Harumframt hefur hann lokið prógsum studentaskúlalærari í tónleiki og støddfrøði á universitetinum í Keypmannahavn. Hann starvast sum studentaskúlalærari í Keypmannahavn, men í hesum árin er hann lærari við Studentaskúlan og HF-skeiðið í Hoydølum.

Petur Birgir Petersen, ið er 30 ára gamal, er ættadur úr Havn. Hann fekk sína fyrstu klaverundirvising sum 11 ára gamal, fyrst hjá Turið Waagstein Rasmussen og seinni hjá Rigmor Restorff Rasmussen. Í Keypmannahavn vóru klaverlærarar hansara tjeckarnir Bohumila Tedlickova og Stanislav Knor, Tove Lónskov úr Noregi og Anker Blyme úr Danmark.

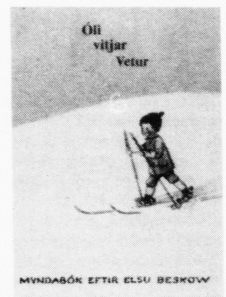

GHM konsert í kvøld

Haydn, Mozart, Purcell og eisini yngri tónaskald sum Cole Porter eru á skránni til konsertina hjá GHM í kvøld kl. 19.30 í Norðurlandahúsinum.

Orkestrið hefur vant til hesa konsertina í heyst. 35 fólk fara at spæla í kvøld.

Nú fer GHM at venja jólaøg. Orkestrið fer aftur í ár at seta dám á jólahugnan í høvuðsstaðnum.

Óli vitjar vetur

Forlagið Nýlendi hefur givið út barnabókina »Óli vitjar vetur« hjá Elsu Beskow, sum bæði hefur skrivað og tekið.

Ikki er upplýst, hvør hefur umsett bókina.

Bókin er um seks ára gamla Óla, sum fær skiðir í føðingardagsgávu. Tá kavin endiliga kemur, fer hann út í skógin at royna skiðirnar og har hittir hann Rim-abban ...

Bókin er innbundin og kostar 75,00 kr.

Álítandi arbeiðsmaður

søkt skjótast til ber

Tlf. 122 91